

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet houdende omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie
- tweede principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering

Op 5 april jl. heeft de Vlaamse Regering beslist haar principiële goedkeuring te hechten aan een voorontwerp van decreet houdende omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie (VR 2019 0504 DOC.0454/1, DOC.0454/2 en DOC.0454/3).

De Vlaamse minister, bevoegd voor Begroting, Financiën en Energie, werd gelast over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC).

Tevens werd mevrouw minister, bevoegd voor Begroting, Financiën en Energie, gelast over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

In uitvoering van deze beslissing werden SERV en de VTC op 8 april jl. gevraagd een advies te willen verlenen bij het hiervoor vermelde voorontwerp van decreet.

Gelet op het feit dat het advies van de VTC tot gevolg heeft dat het voorontwerp van decreet diende te worden aangepast (zie punt 1.2., b)), werd het advies van de Raad van State nog niet gevraagd. Vooraleer dit te doen wordt het aan het advies aangepaste voorontwerp van decreet opnieuw aan de Vlaamse Regering voorgelegd voor een tweede principiële goedkeuring.

1.2. Adviezen Strategische Adviesraden

a) Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Op 15 april 2019 deelde de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen mee geen advies te verstrekken

over het ontwerp van decreet gezien de beperkte sociaaleconomische relevantie.

b) Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) bracht een advies uit op 3 juni 2019, met het nummer 2019/13.

In het advies maakt de VTC een aantal opmerkingen die aanleiding geven tot aanpassingen. Om hieraan tegemoet te komen werd een hoofdstuk 19. Bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens ingevoegd.

- De VTC merkt op dat de regelgeving minstens de essentiële elementen van de verwerking moet bepalen. In randnummers 11-14 stelt de VTC dat voor bepaalde elementen bijkomende aanvullingen en preciseringen zich opdringen. De VTC stelde vast dat het doeleinde van de verwerkingen, wie de betrokkenen zijn en aan wie de gegevens worden verstrekt kunnen afgeleid worden uit de decreettekst en bijhorende memorie van toelichting. Dit is evenwel niet het geval voor de bewaartermijnen en de categorieën van gegevens. Hieraan wordt tegemoet gekomen in artikel 23, §2 en §5, waar de verschillende categorieën van persoonsgegevens worden opgenomen. Voor wat betreft de bewaartermijnen, zie verder.
- In randnummers 18-19 stelt de VTC dat de verwerkingsverantwoordelijke gespecificeerd dient te worden. Aan deze opmerking wordt tegemoet gekomen door artikel 23, §1, waarin de “bevoegde autoriteit” wordt aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke voor het ontvangen en behandelen van klachten. Voor de benoeming van de vooraanstaande onafhankelijke personen en de opstelling, wijziging en handhaving van de lijst van vooraanstaande onafhankelijke personen, wordt de Vlaamse Regering aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke in artikel 23, §4.
- Aan de opmerking in randnummer 24 wordt tegemoet gekomen door in het voorgestelde artikel 5, §5, tweede lid, het woord “nodig” te vervangen door het woord “noodzakelijk”. Het gebruik van het woord “noodzakelijk” verdient de voorkeur boven het woord “nodig”. In het voorgestelde artikel 5, §4, 6°, wordt immers ook al gebruik gemaakt van het woord “noodzakelijk”.
- Aan de opmerking van randnummers 26-31 wordt tegemoet gekomen door in artikel 20, §4, te voorzien dat de te publiceren (samenvattingen van) eindbesluiten voor openbaarmaking volledig worden geanonimiseerd.
- De VTC adviseert in randnummers 33-35 om de maximale bewaartermijn(en) te voorzien of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen. Deze opmerking geeft aanleiding tot een wijziging van het ontwerp. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de persoonsgegevens van de belanghebbenden en de persoonsgegevens van de vooraanstaande onafhankelijke personen. De termijnen worden ingevoegd bij artikel 23, §3 en §6 respectievelijk.

In randnummer 10 en in de afsluitende conclusie legt de VTC de nadruk op het belang van een correcte rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens. Naar aanleiding van deze opmerking wordt verduidelijkt dat uit de algemene toelichting van deze memorie blijkt dat als rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens de noodzakelijkheid voor de vervulling van een taak van algemeen belang (artikel 6.1, e) van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)) en de wettelijke verplichting (artikel 6.1, c) AVG) worden aangewezen.

In randnummers 15-16 stelt de VTC dat er mogelijk sprake kan zijn van persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 10 van de AVG, namelijk de gegevens, vermeld in artikel 5, §4, 5°, waarin verwezen wordt naar rechtszaken en rechterlijke beslissingen in de mate dat het om strafrechtelijke zaken zou gaan.

Voor dergelijke persoonsgegevens gelden strengere beveiligingsmaatregelen. Hierop kan gerepliceerd worden dat fiscale misdrijven niet het voorwerp lijken uit te maken van een geschilpunt zoals bedoeld in artikel 4, 6°. Er dient rekening gehouden te worden met het doel dat richtlijn 2017/1852/EU voor ogen houdt. Deze richtlijn streeft ernaar om de bestaande mechanismen ter beslechting van geschillen over dubbele belastingen in de EU te verbeteren om te komen tot een eerlijk en efficiënt belastingstelsel dat meer fiscale zekerheid biedt. Op die manier beoogt men verschillende interpretaties en toepassingen die tot dubbele belasting leiden, op een bindende wijze te beslechten. Het gaat meer bepaald om situaties waarin verschillende Europese lidstaten de bepalingen van bilaterale en multilaterale belastingovereenkomsten en -verdragen of het arbitrageverdrag van de EU op een verschillende wijze uitleggen of toepassen. Er wordt dan ook niet ingezien waarom in het kader van dit decreet persoonsgegevens zouden worden verwerkt die betrekking zouden hebben op strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten.

In randnummers 17 en 21 stelt de VTC dat moet worden nagegaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingsbeoordeling al dan niet noodzakelijk is. Die analyse zal in eerste instantie dienen te gebeuren door de bevoegde autoriteit als verwerkingsverantwoordelijke. Desgevallend kan een dergelijke analyse gebeuren in het kader van de totstandkoming van een samenwerkingsakkoord. Daar waar de Vlaamse Regering optreedt als verwerkingsverantwoordelijke biedt artikel 23, §7, een oplossing.

Aan de opmerking in randnummers 20, 23 en 32, met betrekking tot de tussenkomst van een functionaris voor gegevensbescherming, kan gerepliceerd worden als volgt. In de gevallen, vermeld in artikel 37 AVG, wordt een functionaris aangewezen. Desgevallend zal de functionaris bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens tussenkomen. Desgevallend kan verdere invulling gegeven worden aan de opdrachten van de functionaris in een intrafederaal samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen of de gewesten.

In randnummers 22 en 25 wijst de VTC op artikel 5.1, c), AVG in verband met minimale gegevensverwerking en artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisseling in de publieke sector. Het betreft in beide gevallen slechts een mededeling die geen aanpassing behoeft.

In randnummers 36-38 vraagt de VTC om duidelijk te stellen of artikel 3.13.1.1.5. van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (VCF) op de voorgelegde procedure van toepassing is. Deze algemene decretale bepaling voorziet een mogelijkheid om de verplichtingen en rechten, vermeld in 12 tot en met 22 van de AVG niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een fiscaal administratief onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon. Aangezien het initiatief tot het beslechten van een belastinggeschil, omschreven in artikel 3, uitgaat van de belastingplichtige zelf, kan op de opmerking van de VTC gerepliceerd worden dat het niet gaat om een controle of onderzoek waarvoor het noodzakelijk is of kan zijn om af te wijken van de rechten en verplichtingen van artikel 12 tot en met 22 AVG. Er wordt bijgevolg niet afgeweken van de rechten voorzien in artikelen 12 tot en met 22 van de AVG.

In de opmerkingen in randnummers 39-41 stelt de VTC vast dat de door de AVG verplichte vermeldingen niet zijn opgenomen. Hierop kan gerepliceerd worden dat het ontwerp gedeeltelijk tegemoet komt aan de opmerking van de VTC. In artikel 23, §1 en §4, worden de verwerkingsverantwoordelijken bepaald zodat de betrokkene weet tot wie hij zich moet richten voor de uitoefening van zijn rechten. Verder lijkt het niet mogelijk om de verplichte vermeldingen letterlijk in het decreet over te nemen. In randnummer 80 van beginselen van de wetgevingstechniek wijst de Raad van State op de risico's verbonden aan dergelijke werkwijze. Bovendien werkt de Verordening rechtstreeks door in de nationale rechtsorde. Het voormelde kan desgevallend wel concreet uitgewerkt worden in het kader van een samenwerkingsovereenkomst met de federale overheid en de gemeenschappen of de gewesten.

In randnummers 42-46 wijst de VTC op een aantal beveiligingsmaatregelen. De VTC geeft evenwel aan dat de specificering van de maatregelen niet in wetgeving moet worden opgenomen. Er werd evenwel deels aan de opmerkingen van de VTC tegemoet gekomen. In artikel 20, §4, werd expliciet voorzien dat de persoonsgegevens voor publicatie geanonimiseerd zullen worden. Op die manier wordt het belang dat dit wordt meegenomen bij verdere uitwerking onderstreept. Er worden verder geen maatregelen decretaal verankerd. Artikel 23, §7, geeft evenwel aan de Vlaamse Regering delegatie om nadere regels te bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Desgevallend kunnen dergelijke maatregelen ook verder geconcretiseerd worden in een intrafederaal samenwerkingsakkoord met de federale overheid en de gemeenschappen of de gewesten.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2019 0504 DOC.0454/1).

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2019 0504 DOC.0454/1).

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2019 0504 DOC.0454/1).

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2019 0504 DOC.0454/1).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie en aan de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Begroting, Financiën en Energie te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het (aangepaste) principieel goed te keuren voorontwerp van decreet en bijbehorende memorie van toelichting;
- de richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie;
- het advies van de SERV en de VTC.